

**„Докато тече нечистотата ѝ, тя ще бъде нечиста!“ Образи и представи
за менструацията в контекста на християнството**

Мила Банкова

<http://doi.org/10.7546/BF.3.2024.04>

Литература

Алмалех, Мони 2014: *Червените кодове в Стария завет*. София: Кибеа [Almaleh, Moni 2014: *Chervenite kodove v Staria zavet*. Sofia: Kibea].

Бадаланова, Флорентина (съст.) 1993: *Фолклорен еротикон*. Т. 1. София: Род [Badalanova, Florentina (sast.) 1993: *Folkloren erotikon*. T. 1. Sofia: Rod].

Банкова, Мила 2022: „Да се памти, че е женска работа“: Социокултурни параметри на менструацията в българската традиционна култура и фолклора. – *Български фолклор*, № 3, 332–355 [Bankova, Mila 2023: „Da se pamti, che e zhenska rabota“: Sotsiokulturni parametri na menstruatsiyata v balgarskata traditsionna kultura i folklora. – *Bulgarski folklor*, No. 3, 332–355].

Библия. *Стар завет* [orig. Bible. Old Testament]. – <https://www.bible.com/bg> (29.01.2024).

Браун, Питър 2003: *Тялото и обществото: Мъжете, жените и сексуалното самоотричане през ранното християнство*. София: Агата-А [orig. Brown, Peter 1988: *The Body and Society: Men, Women, and Sexual Renunciation in Early Christianity*. Columbia University Press].

Бурдийо, Пиер 2002: *Мъжкото господство*. София: ЛИК [orig. Bourdieu, Pierre 1998: *La domination masculine*. Paris: le Grand livre du mois].

Волчаков, Алекси 2019: „Относно „женската нечистота“, когато Новият завет не „забелязва“ Стария“ [Volchakov, Aleksii 2019: „Otnosno „zhenskata nechistota“, kogato Noviyat zavet ne „zabelyazva“ Staria“]. – <https://dobrotoliubie.com/2019/07/07/относно-женската-нечистота-когат/> (4.07.2024).

Георгиев, Минчо 2015: *Старобългарската медицина*. София: АИ „Проф. Марин Дринов“ [Georgiev, Mincho 2015: *Starobalgarskata meditsina*. Sofia: AI „Prof. Marin Drinov“].

Георгиева, Албена 2012: *Фолклорни измерения на християнството. Устни разкази и локална религиозност в района на Бачковския манастир „Успение на Пресвета Богородица“ и на Хаджидимовския манастир „Св. Великомъченик Георги Победоносец“*. София: Просвета [Georgieva, Albena 2012: *Folklorni izmerenia na hristiyanstvoto. Ustni razkazi i lokalna religioznost v rayona na Bachkovskia manastir „Uspenie na Presveta Bogoroditsa“ i na Hadzhidimovskia manastir „Sv. Velikomachenik Georgi Pobedonosets“*. Sofia: Prosveta].

Гончарова, Галина, Теодора Карамелска 2019: *Изобретяване на православните традиции: религиозността в постсоциалистически контекст*. –

Семинар_BG, № 9 [Goncharova, Galina, Teodora Karamelska 2019: Izobretiyavane na pravoslavnite traditsii: religioznostta v postsotsialisticheski kontekst. – *Seminar_BG*, No. 9]. – <https://www.seminarbg.eu/spisanie-seminar-bg/broy9/585-izobretiyavane-na-pravoslavnite-traditsii-religioznostta-vpostsotsialisticheski-kontekst.html> (25.06.2024).

Дъглас, Мери 2000: Омърсяванията в Левита. – В: *В паяжината на смисъла: текстове по символна антропология*. Съст. Борис Николов, Румен Даскалов. София: ЛИК, 268–272 [Douglas, Mary 2000: Omarsyavaniyata v Levita. – In: *V payazhinata na smisala: tekstove po simbolna antropologia*. Sast. Boris Nikolov, Rumen Daskalov. Sofia: LIK, 268–272].

Кирова, Милена 2005: *Библейската жена: Механизми на конструиране, политики на изобразяване в Стария завет*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ [Kirova, Milena 2005: *Bibleyskata zhenata: Mehanizmi na konstruirane, politiki na izobrazyavane v Staria zavet*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“].

Монахиня Вася (Ларина) 2018: Жените и ритуалната чистота: можем ли да ходим на църква по време на цикъл? – *Свет*, № 4, (Зло)употреба на жената. Достъпна на: <https://www.svet.bg/?p=6026> (03.06.2024) [Monahinya Vasya (Larina) 2018: Zhenite i ritualnata chistota: mozhem li da hodim na tsarkva po vreme na tsikal? – *Svet*, No. 4, (Zlo)upotreba na zhenata].

Патриарх Павле 2004: Може ли жената да влиза в храма... когато е „нечиста“? – *Мирна*, № 23, Женското покривало [Patriarh Pavle 2004: Mozhe li zhenata da vliza v hrama... kogato e „nechista“? – *Mirna*, No. 23, Zhenskoto pokrivalo].

Рангочев, Константин 2022: „Света сватба“ и локалните модели в българското фолклорно православие. – В: *Превъплъщения на словото, прояви на фолклорното. Юбилеен сборник в чест на доц. д-р Стоянка Бояджиева*. Съст. и ред. Баева, Вихра, Валентина Ганева-Райчева, Вихра Барова, Мариянка Борисова, Николай Вуков. София: Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 278–294 [Rangochev, Konstantin 2022: „Sveta svatba“ i lokalnite modeli v balgarskoto folklorno pravoslavie. – In: *Prevaplashtenia na slovoto, proyavi na folklornoto. Yubileen sbornik v chest na dots. d-r Stoyanka Boyadzhieva*. Sast. Baeva, Vihra, Valentina Ganeva-Raycheva, Bihra Barova, Marianka Borisova, Nikolai Vukov. Sofia: Akad. izd. „Prof. Marin Drinov“, 278–294].

Bhartiya, Aru 2013: Menstruation, Religion and Society. – *International Journal of Social Science and Humanity*, 3 (6), 523–527. Available at: <https://www.ijssh.org/papers/296-B00016.pdf> (06.22.2024).

Biale, David 2007: *Blood and Belief: The Circulation of a Symbol between Jews and Christians*. Berkley, Los Angeles, London: University of California Press.

Chavarria, Sophie 2022: Menstrual Blood: Uses, Values, and Controls in Ancient Rome. – *Cahiers “Mondes anciens”*, 16, 1–16, <https://doi.org/10.4000/mondesanciens.4113> (03.06.2024).

Cohen, Ilana 2020: Menstruation and Religion: Developing a Critical Menstrual Studies Approach. – In: Bobel, Chris, Inga T. Winkler, Breanne Fahs, Katie Ann Hasson, Elizabeth Arveda Kissling, Tomi-Ann Roberts (eds.). *The Palgrave Handbook of Critical Menstruation Studies*. Singapore: Springer Singapore, 115–29.

Delaney, Carol 1988: Mortal Flow: Menstruation in Turkish Village Society. – In: Buckley, Thomas, Alma Gottlieb (eds.). *Blood Magic, The Anthropology of Menstruation*. Berkley, Los Angeles, London: University of California Press, 75–93.

Hufnagel, Glenda Lewin 2012: *A History of Women's Menstruation from Ancient Greece to the Twenty-first Century: Psychological, Social, Medical, Religious and Educational Issues*. Lewiston, Queenston, Lampeter: The Edwin Mellen Press.

Koren, Sharon Faye 2009: The Menstruant as 'Other' in Medieval Judaism and Christianity. *Nashim. – A Journal of Jewish Women's Studies & Gender Issues*, 17, Special Issue: Sexuality in Jewish Contexts, 33–59. – <https://www.jstor.org/stable/10.2979/nas.2009.-.17.33> (15.03.2024).

Meacham, Tirzah 1999: An Abbreviated History of the Development of the Jewish Menstrual Laws. – In: Rahel R. Wasserfall (ed.). *Women and Water: Menstruation in Jewish Life and Law*. Hanover and London: Brandeis University Press, 23–39.

Sridhar, Nithin 2019: *The Sabarimala Confusion. Menstruation across: A Historical Perspective*. New Delhi: Vitasta Publishing.

Wasserfall, Rahel (ed.) 1999: *Women and Water: Menstruation in Jewish Life and Law*. Hanover and London: Brandeis University Press.

Мила Банкова
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
Българска академия на науките
ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6
1113 София, БЪЛГАРИЯ
perumiwa@yahoo.com